BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNII SIBIIU

Anul al 57-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-rale P. T. T. Nr. 24.031/939

Nr. 220 Luni 12 August 1940
10 Pagini
P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARA
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CALATORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

PREOCUPĂRI AGRICOLE

Pe multe persoane le preocupă azi problema agriculturii noastre. Unele sunt teoreticianii cari în migăloasele lor studii găsesc îndrumări de dat pentru o bună producție; altele sunt practicianii, pe cari o îndelungată experiență i-a condus la cele mai neașteptate rezultate și mai sunt și dilettanții cari, în credința că pot fi utili în orice împrejurare, nu pregetă de a-și spune părerea în orice chestiune, chiar când nu sunt de nimeni întrebați.

Cu riscul de a fi socotit printre cei din urmă, deși mâinile mele poartă încă urmele secerei și sapei, pe cari le-am utilizat până la vârsta de douăzeci de ani, când mi-am croit alt drum în viață, mă amestec și eu în discuție, dar nu pentru a contrazice pe vreunul din aceia cari, mai ales în ultimul timp, au scris chiar în ziarul acesta în legătură cu problema agrară, ci pentru a-mi exprima o îngrijorare ce este a tuturor, nu numai a agricultorilor.

De aceea, lăsând la o parte preocuparea specialiștilor asupra randamentului și valorificării produselor agricole, țin să atrag serioasa atențiune a celor chemați să asigure liniștea și ordinea în țară, că rezultatele agriculturii de anul acesta, dacă nu sunt catastrofale, sunt, în orice caz, simțitor deficitare.

Nu numai că însămânțările s'au făcut în cele mai grele condițiuni, nu numai că o iarnă extrem de riguroasă a distrus multe din puținele semănături făcute, iar o primăvară ploioasă, cum rar s'a văzut, a împiedecat facerea noilor însemânțări în bune condițiuni și muncile necesare pentru a le pune în valoare, dar și culegerea, mult-puținului cât s'a produs, este stânjenită până'ntr'atât încât mulți din agricultori se socotesc în fața unei calamități ne mai pomenite de multă vreme.

Ploile din ultimele zile, cari dacă pe alocurea au folosit în parte unor porumburi, pe cari nu le-a bătut piatra, — lucru ne mai văzut și auzit la câmpie în luna lui August în țara noastră, — periclitează o mare parte din întinsele suprafețe cultivate cu mazăre, grâu și linte, cari nu se pot nici aduna și treera decât cu mare greutate și nici condiționa, astfel ca umezeala să nu le fie fatală. Fânețele, atât de necesare hranei vitelor, tot din cauza ploilor nu pot fi recoltate în bune condițiuni și se pierde astfel o mare cantitate din ele. Iar floarea soarelui, care anul acesta s'a semănat pe o întindere foarte mare pentru a produce uleiul care să înlocuiască lipsa untdelemnului, va avea și ea o producție deficitară, căci acolo unde a fost lovită de piatra căzută în ultimele zile, se vede că suferă foarte mult.

Și pe când aceasta este situația reală, din unele oficine se publică cifre statistice probabile, menite să creeze iluzii, când realitatea nu arată decât îngrijorări.

De aceea, noi socotim ca măcar în această direcție să trăim în realitate și să luăm din vreme măsuri pentru a preîntâmpina greutatea zilelor ce vin. Cea mai bună măsură ar fi, în primul rând, raționalizarea chiar de pe acum a consumului de pâine și introducerea pâinei integrale.

Se face azi de făinari și brutari un abuz ne mai pomenit cu tot felul de produse făinoase, care de care mai superioare, pentru a satisface gustul de risipă al unora și pofta de imitație a populației de jos, care, nedându-și seama cât este de gustoasă și nutritoare pâinea integrală, consumă în mare parte numai franzelă, jimblă și chiar cornuri de toate categoriile.

Câștigul de pe urma acestui negoț intră numai în mâini străine.

Să se studieze, în primul loc, problema alimentației țărănești, la fața locului, nu din birouri și de agronomi; mari și mici să se desbere de obiceiul imitat dela dregătorii superiori de a-și face reclamă zilnic din întrunirile cerute de interesul serviciului, căci nu aceasta rezolvă problema atât de gravă ce le stă în față.

Nu avem pentru moment un titular la agricultură. Cu atât mai mult, până ce va fi numit unul, trebue ca cei cari cu răspunderea să netezească drumul, studiind problema la fața locului, luând act de realitate și dând speranță, acolo unde ea lipsește.

Spun aceste lucruri nu pentru a alarma pe cineva, ci pentru a da satisfacție celor cari mi-au scris despre o situație pe care ei o cunosc prin ei înșiși și pe care și eu am văzut-o, cu ochii mei, în diferite părți ale țării.

STELIAN POPESCU

IN DRUM SPRE PIATRA-NEAMȚ — C. B. CRETZOIU

UN ASPECT AL RĂZBOIULUI ANGLO-ITALIAN

In așteptarea atacului contra Angliei, ofensiva italiană în Somalia engleză, cu urmările ei posibile politice și militare, rămâne evenimentul zilei pe planul internațional.

Strategia engleză de astăzi în Mediterana este de origină relativ recentă. Ea a fost concepută și s'a desvoltat odată cu străpungerea istmului de Suez. Marea Britanie s'a temut multă vreme ca existența unei noi căi de comunicație spre Indii, prin Marea Roșie, să nu pună în discuție stăpânirea ei exclusivă pe mări și timp de șapte decenii s'a opus tăierii Canalului de Suez, care trebuia să deschidă spre Indii un drum nou întrerupt pentru Europa, de o mie de ani, prin cuceririle Islamului.

Când însă, în 1869, Suezul a fost deschis navigației, după stăruințele de două decenii ale lui Lesseps, cu colaborarea tehnică a inginerului italian Negrelli, care făcuse planurile lucrărilor, Anglia își adapta noi situații politica, strategia și comerțul cu o uimitoare repeziciune, cumpărând un important pachet de acțiuni ale Companiei Suezului de la Khedivul Ismail, prin negocierile lui Beaconsfield; căutându-și baze navale, puncte de sprijin, căi de comunicație și zone de influență politice noi în Asia Mică, în Arabia și în Africa nordică și orientală; desvoltându-și transporturile maritime prin construcția de vapoare de mare tonaj neobișnuite până atunci.

O putere imperială nouă se desvolta astfel în jurul unei căi de navigație, care unia metropola cu Indiile pe drumul cel mai scurt.

Necesitatea de a păstra Suezul la adăpost de ori ce primejdie dicta Angliei întreaga ei politică mediteraană: în Egipt, unde regimul ei de protectorat se transforma în tratatul de alianță de astăzi; în Palestina, unde mandatul obținut după războiul mondial, îi dădea un nou punct de sprijin în Mediterana răsăriteană pe drumul Indiilor; în lumea arabă, unde se abținea de la cuceriri, dar își crea prietenii, își croia căi de comunicație și își dobândia puncte de sprijin maritime și baze de aprovizionare, de-alungul întregii Mări Roșii, de la Port Said până la Aden.

Desvoltarea aviației, care micșora rolul strategic al Maltei, confirma în noua ei concepție strategică Marea Britanie, care, în anii ce au urmat războiului mondial, căuta să-și întărească din ce în ce mai puternic pozițiile din Mediterana răsăriteană, Marea Roșie și Golful Aden. Strategia ei pe drumul Indiilor devenia o strategie de baraje succesive, care explică expresia Lordului Beaconsfield în 1878, cu prilejul ocupării Ciprului: Luând Ciprul, nu facem un gest mediteran, ci un gest indian.

Pentru Anglia, Marea Roșie și Mediterana răsăriteană nu sunt altceva de cât o dependență a Indiilor și o prelungire a Oceanului Indian, oceanul imperial prin excelență.

Pentru Italia, din potrivă, Marea Roșie este o prelungire a Mediteranei și un drum — vital și el — pentru noul ei imperiu din Africa orientală. Frontiera maritimă a Mediteranei este pentru Italia la Bab-El Mandeo.

Concurența dintre cele două țări, în această regiune a lumii, a devenit o chestiune de existență mai ales după ce, în 1936, Italia a proclamat imperiul.

Astăzi, cheile celor două porți ale Mării Roșii, Suezul și Bab-El-Mandebul, sunt în mâinile Angliei, a cărei poziție este solidă atâta vreme cât ea își poate menține superioritatea maritimă, având ca puncte de sprijin cele două intrări în Marea Roșie și bazele de pe coastele Oceanului Indian și de pe coastele Arabiei.

Stăpânirea italiană în Etiopia poate aduce multe schimbări în această situație strategică. In practică, cucerirea Somaliei engleze ar da Italiei în întregime coasta africană a Mării Roșii și a unei mari părți a Oceanului Indian și ar constitui o amenințare directă pentru Bab-El-Mandeb. Problema drumului Indiilor ar lua însă un aspect hotărâtor numai în ziua când Italia, cucerind Egiptul, ar putea pune stăpânire pe Canalul Suezului și și-ar asigura astfel hegemonia în Mediterana răsăriteană.

Acestea sunt, în linii mari, datele problemei, care trebue desiegată de războiul anglo-italian în Mediterana și în Africa.

Departe de a fi o simplă campanie colonială îndepărtată, în pustiuri de nisip și pe coaste sărace, războiul din Somalia britanică este un aspect istoric ale uneia din cele mai importante probleme politice și strategice ale lumii de astăzi și probabil preludiul unei ofensive italiene în Egipt, menite să ducă la rezultate hotărâtoare.

I. L.

Harta Africei Orientale

UN DISCURS AL D-LUI LLOYD GEORGE

Londra, 9 (B. T. N.). — D. Lloyd George omul politic englez atât de cunoscut în toată lumea, a ținut un discurs la radio, utilizând dialectul galic. D-sa a declarat că toate semnele arată că în curând se va deslănțui asupra insulelor britanice o furtună și o vijelie cum n'a mai fost niciodată. Toți cetățenii trebue să fie pregătiți pentru acest lucru. Dacă poporul englez va răspunde cu eroism și cu hotărâre, așa cum îi poruncește tradiția strămoșilor, atunci Anglia va scăpa și va fi mai tare ca niciodată.

Filialele „Banco di Roma„ din Siria și Liban au fost scoase de sub sechestrul francez

Roma, 9 (Rador). — *Agenția „Stefani" anunță că filialele pe care „Banco di Roma" le are în Siria și Liban, și anume la Beyruth, Tripoli din Siria, Alep, Damasc, Homs și Lattachia, au fost liberate de sechestrul aplicat de autoritățile franceze la începutul războiului, iar personalul italian al acestor filiale, care fusese arestat și internat în lagăre de concentrare, a fost acum pus în libertate.*

In consecință, toate aceste filiale ale lui „Banco di Roma" și-au reluat activitatea.

In Turcia
crimele de trădare și spionaj vor fi pedepsite cu moartea

Istanbul, 9 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Pe biroul parlamentului a fost depusă o lege care prevede agravarea pedepselor pentru crimele de trădare de patrie și spionaj.

Pe viitor, aceste crime vor putea fi pedepsite chiar cu moartea.

INTRE ROMÂNI ȘI BULGARI

Socotim că e bine prin a începe să punem în evidență unele adevăruri, de care, mai ales în împrejurările de astăzi, trebue să se țină în de aproape seamă.

Primul adevăr este că românii și bulgarii nu sunt numai două popoare vecine, ci popoare care, așa cum arată trecutul istoric, s'au găsit deseori alături și au împărtășit o soartă comună. Acelaș trecut ne arată că nenorocirea unuia din ele n'a făcut fericirea celuilalt.

Al doilea adevăr, care se desprinde tot din cercetarea trecutului, glăsuește în sensul că partea de sprijin dată bulgarilor de către români este covârșitoare. Pe pământul Țării Românești s'a zămislit idealul național și politic al bulgarilor; în orașele României a luat ființă opera de renaștere culturală a bulgarilor, precum cu sânge românesc a fost zămislită Bulgaria de astăzi.

Aceste adevăruri trebue să exercite influența lor asupra tratativelor ce urmează să aibă loc între România și Bulgaria, tratative izvorite din pretențiile vecinilor noștri asupra Cadrilaterului.

Se cunosc motivele pentru care, prin pacea dela București, din anul 1913, Bulgaria cedase României Cadrilaterul.

A fost mai întâi un motiv de ordin strategic: granița de Sud a României trebuia asigurată. Portul Constanța, coasta Mării Negre, Dobrogea etc. trebuiau puse la adăpost de un atac ce s'ar fi produs prin surpriză. Și cu cât această graniță era mai bine asigurată, cu atâta raporturile între România și Bulgaria puteau să se desvolte în condițiuni mai normale și mai prietenești.

Al doilea motiv al anexării Cadrilaterului a fost însă de o înaltă și deosebită importanță națională.

Să lămurim această afirmație. Unul din rezultatele războaielor balcanice din 1912—1913 a fost un dezastru național și economic pentru românii din Peninsula Balcanică. Impărțiți între statele beligerante, ei și-au văzut distrusă coheziunea națională, precum s'au văzut puși în condițiuni economice imposibile.

Nu exista pentru dânșii altă nădejde de scăpare decât aducerea și colonizarea lor aici, în țară. Altcum, sute de mii de români erau sortiți pieirei.

Cadrilaterul însă, unde — fie zis în treacăt — așezările bulgărești nu formau majoritatea populației si erau de dată recentă (de la 1890 incoace) era singurul teritoriu, pe care s'ar fi putut face colonizarea românilor de peste Dunăre.

Așa s'a și făcut. Coloniștii au depus în C drilater o muncă a cărei urmare a fost ridicarea din toate punctele de vedere a acestei părți de pământ. Nu intră nici o

(Continuare in pag. 2-a)

DISCURSUL PRIMULUI MINISTRU

Joi seara, d. ing. Gigurtu, președintele consiliului de miniștri a ținut la „Radio" o cuvântare despre problemele românești în noua evoluție internațională.

D-sa s'a adresat națiunei întregi chemând-o la „înțelegere adâncă și curajoasă a clipei de răscruce istorică pe care neamul nostru o trăește".

Guvernul — spune d-sa — pornește cu o totală sinceritate și cu un desăvârșit lealism la o dureroasă dar inevitabilă acțiune.

D. prim ministru a făcut o expunere a situației actuale arătând cum se prezintă chestiunea înțelegerii cu Bulgaria și Ungaria.

Nu i se pot pretinde României, pe baza însăși a principiilor de dreptate etnică anunțate de Führer-ul Germaniei și Ducele Mussolini să facă sacrificii unilaterale.

Dorim să ajungem la o înțelegere cu vecinii noștri, dar o înțelegere bazată pe dreptate, satisfăcându-se reciproc principiile etnice naționale, fără de care o națiune mândră și demnă, un popor liber care și-a cucerit cu sacrificiile atâtor generații dreptul său la viață, nu poate abdica.

D. prim ministru, a precizat că „Națiunea conștientă de toate primejdiile ce ne pândesc, stă de veghe cu toate puterile ei, cu tot patriotismul și cu toată virtutea străbună pentru a învinge un destin vitreg și a păstra pentru cei ce vor veni după noi ființa neamului și a statului român".

CUM SUNT COMENTATE LA BERLIN
DECLARAȚIILE D-LUI PRIM MINISTRU GIGURTU
Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 9. — După cum se poate constata în mod precis, discursul d-lui inginer I. Gigurtu, primul ministru al României, a fost primit cu cea mai mare atenție de cercurile competinte germane în materie de politică externă.

Cu toate că presa germană nu comentează acest discurs, răsunetul pe care el l-a avut la Berlin reese din atitudinea exprimată de forurile autorizate de aci. In această privință se subliniază punctul de vedere al celor dela Wilhelmstrasse, cari sunt de părere că d. Gigurtu și-a orientat expunerea după necesitatea de a obișnui poporul român cu noile stări de lucruri și cu ceea ce ar putea aduce acestea pentru România în cursul tratativelor cu vecinii ei.

Se mai subliniază aci însemnătatea pe care o atribue cercurile politice germane discursului din punct de vedere politic român intern, ceea ce dovedește interesul cu care privesc aceste cercuri noua așezare a politicii interne române.

Se face în acelaș timp o paralelă între politica sud-est europeană pe care au dus-o puterile occidentale în trecut și între aceea pe care o duce Reichul în prezent.

In această privință, se accentuează că pe când puterile occidentale au întrebuințat sistemul garanțiilor, suprimând astfel orice inițiativă precum și spiritul de independență al statelor mici, puterile Axei ar putea pune în schimb acum popoarele din sud-estul european în fața răspunderii pe care și-o asumă de a rezolva în mod drept prin propria lor activitate și mai ales prin persistență problemele care li se pun.

După părerea forurilor dela Wilhelmstrasse, aceasta nu înseamnă nici decum pasivitate pentru părțile în cauză, ci se cere acestora cea mai activă bunăvoință față de orice solicitudine arătată din altă parte.

DELA 1 AUGUST SE PLĂTESC NOUILE SALARII ARMONIZATE
CE CATEGORII DE FUNCȚIONARI AU ȘI FOST INCADRATE

D. președinte al consiliului de miniștri, inginer Ion Gigurtu, în continuarea operei de aplicarea organizării salariilor a aprobat încadrarea în tabelele de armonizare încă a câtorva corpuri de funcționari publici.

Astfel d-sa a vizat statele de salarii și a semnat deciziile de încadrare pentru luna August 1940 ale următoarelor departamente:

Ministerul educației naționale, cu toate statele corpului didactic primar, secundar și universitar;

Ministerul de finanțe, statele administrației centrale și ale tuturor administațiilor exterioare;

Ministerul afacerilor străine, statele corpului diplomatic și ale corpului funcționăresc;

Corpul funcționarilor din Adunarea Deputaților și

Corpul funcționarilor Senatului.

Aceste decizii au și apărut în Monitorul Oficial.

Incadrarea funcționarilor din celelalte departamente și administrații generale continuă să facă obiectul de preocupare principală al organelor președinției consiliului de miniștri.

Rând pe rând vor apare în cursul săptămânii viitoare, deciziunile d-lui președinte al consiliului de miniștri pentru încadrarea restului funcționarilor publici.

INCADRAREA FUNCȚIONARILOR DIN ADMINISTRAȚIILE LOCALE

D. președinte al consiliului de miniștri, inginer Ion Gigurtu, a semnat deciziunea prin care, în conformitate cu dispozițiile codului funcționarilor, a îndatorat administrațiile locale să plătească funcționarilor salariile sporite.

Aceste sporuri vor fi acordate conform regulilor de armonizare prevăzute de cod.

Ele vor fi plătite din veniturile ordinare ale ținuturilor și comunelor urbane și rurale.

Funcționarii comunali vor fi încadrați la propunereaa primarului, cu aprobarea autorității tutelare respective.

Funcționarii prefecturilor și ai comunelor rurale vor fi încadrați la propunerea prefecților, cu aprobarea d-lor rezidenți regali.

Privitor la avocații administrațiilor locale, deciziunea dispune ca ei să fie încadrați după normele avocaților publici.

Această deciziune a apărut în Monitorul Oficial.